

LangOER syftar till att bidra till utvecklingen av lärande och undervisning inom området OER och OEP inom mindre utbredda språk

Öppna läranderesurser (OER) i mindre utbredda språk - en nulägesrapport

<http://langoer.eun.org>

Författare

Linda Bradley, Sylvi Vigmo

Granskare

Javiera Atenas, Paul Bacsich, Marit Bijlsma, Alastair Creelman, Cor van der Meer, Ebba Ossiannilsson, Giles Pepler, Elena Shulman, Anne-Christine Tannhäuser, Gard Titlestad, Monique Udnaes, Katerina Zourou, Vaiva Zuzeviciute

Medarbetare - projektpartners

-
Cor van der Meer, Marit Bijlsma, Fryske Akademy, Nederländerna (projektkoordination)
-
Katerina Zourou, Giulia Torresin, Web2Learn, Grekland (projektstyrning)
-
Elena Shulman, Valentina Garoia, European Schoolnet, Belgien
-
Sylvi Vigmo, Linda Bradley, Göteborgs universitet, Sverige
-
Gosia Kurek, Ania Skowron, Jan Dlugosz University, Polen
-
Vaiva Zuzeviciute, Mykolas Romeris University, Litauen
-
Gard Titlestad, Monique Udnaes, Øystein Johannessen, International Council for Open and Distance Education, Norge
-
Anne-Christin Tannhäuser, European Foundation for Quality in E-learning, Belgien
-
Sanita Lazdina, Ilga Suplinska, Solvita Pošeiko, Rezekne Higher Education Institution, Lettland

Grafisk designer

Stefanos Xenakis www.steartworks.com

Översättning

Ulf Jonasson, Sylvi Vigmo & Linda Bradley

Följ oss på

-
 Twitter [#LangOER](https://twitter.com/LangOER)
-
 Slideshare [LangOER](https://slideshare.net/LangOER)
-
 Mendeley [LangOER: OER and languages](https://mendeley.com/groups/LangOER-OER-and-languages/)
-
 Diigo Group [Best content in OER and languages](https://diigo.com/group/Best-content-in-OER-and-languages)
-
 Facebook [LangOER Teachers group](https://www.facebook.com/LangOER-Teachers-group/)
-
langoer@eun.org

Detta projekt lyder under [Creative Commons Attribution 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Projektet genomförs med ekonomiskt stöd från Europeiska kommissionen. För uppgifterna i denna publikation ansvarar endast upphovsmannen. Europeiska kommissionen tar inget ansvar för hur dessa uppgifter kan komma att användas.

Citera enligt följande:

Bradley, L., & Vigmo, S. (2014). *Open Educational Resources (OER) in less used languages: a state of the art report*. LangOER consortium <http://langoer.eun.org/>.

Innehållsförteckning

Förord	3
Sammanfattning	4
1. Introduktion.....	4
1. Att definiera mindre utbredda språk och OER	5
2. Metodologi	6
3. Resultat – en samlad bild	6
4. Luckor och utmaningar.....	8
5. Förslag till fortsatt undersökning	10
6. Introducerande bibliografi.....	10

Förord

Nätverket LangOER består av nio europeiska partners och är ett treårigt projekt (från januari 2014 – till december 2016) delfinansierat av Europeiska Kommissionen (Livslångt lärande, KA2). Studien "Open Educational Resources (OER) i mindre utbredda språk: en lägesrapport" är den första offentliga publikationen i LangOER. Nätverket är ett omfattande projekt med starkt engagerade partners som fokuserar på rollen som OER har i mindre utbredda europeiska språk; språk som därför också riskerar att bli språkligt och kulturellt marginaliserade i dagens snabba digitala utveckling.

Studien inleddes med en fördjupad undersökning av OER i 17 mindre utbredda språk, i enlighet med projektbeskrivningen. Studien kom att omfatta 23 språk istället för 17, dels tack vare nätverkets kontakter och dels grundat i vårt intresse för kulturell och språklig mångfald i Europa. Vi hoppas att studien kan komma till nytta och vi hoppas knyta kontakt med er genom sociala nätverk och andra mötesplatser. Vi tror att vi har mycket att lära av varandra.

Katerina Zourou, Fil.Dr., projektledare för LangOER.

Sammanfattning

I denna rapport presenteras resultatet av en fördjupad undersökning och analys av öppna digitala lärresurser (OER) i de språk som LangOER representerar: holländska, frisiska, grekiska, lettiska, litauiska, polska och svenska. Dessa målspråk har också utvidgats till att omfatta fler europeiska språk, regionala språk såväl som minoritetsspråk (RML) som: katalanska, danska, estniska, finska, flamländska, ungerska, isländska, italienska, latgaliska, norska, rumänska och walesiska. Undersökningen omfattade även en mer global överblick genom att inkludera språk som engelska, franska och tyska som referensspråk. Urvalet av 22 språk i detta projekt kan ses som vägledande men inte komplett. De metoder som använts för undersökningen är: en internationell expertundersökning, studier genomförda i respektive partners språk med syfte att bidra till en ökad förståelse för OER i mindre utbredda språk. En rad resurser användes, sociala nätverk såsom [Mendeley](#) och [Diigo](#), de flesta av dem fritt tillgängliga. I denna rapport presenteras endast det aktuella läget och erbjuder en förteckning över referenser som vägledning. Resultaten av studien ger en varierad bild av nuläget men pekar även ut flera viktiga frågor som ännu inte tagits upp tillräckligt. Framför allt pekar vi på behovet av att ytterligare undersöka kvaliteten på online-resurser och utbildningsresurser i de ovan nämnda språken, och frågor som särskilt pekar ut frågor relevanta för framtida utveckling av språken. Denna diskussion omfattar frågor som är viktiga för att utveckla fältet, som policy, språkbarriärer, flerspråkighet och betydelsen av kompetensutveckling för praktiker och deras utbildningssammanhang.

En bilaga bidrar med att exemplifiera och visa mångfalden bland de språk som undersökts i denna rapport.

1. Introduktion

Denna rapport syftar till att presentera nuläget för OER i mindre utbredda språk och att behandla några aktuella kännetecken som är relevanta för vidare utveckling. Nätverket LangOER tar upp öppna digitala lärresurser (OER) i mindre utbredda europeiska språk, som riskerar att bli språkligt och kulturellt marginaliserade. Som det ser ut idag, är vissa språk underrepresenterade i OER-fältet, eftersom andra världsspråk dominerar, till exempel engelska. Projektet intresserar sig därför specifikt för mindre utbredda språk och hur behoven av regionala språk och minoritetsspråk kan dra nytta av OER.

Partners i projektet representerar språklig kompetens inom de flesta av projektets språk: danska, holländska, flamländska, franska, frisiska, tyska, grekiska, isländska, italienska, latgaliska, lettiska, litauiska, norska och polska. Ytterligare europeiska språk: katalanska, engelska, estniska, finska, flamländska, ungerska, rumänska och walesiska är också med för att bidra till förståelsen av OER-området för att exemplifiera hur andra närmat sig mindre utbredda språk och OER. Studien har med andra ord undersökt bilden av OER i ett antal mindre utbredda europeiska språk och även några stora språk som referens. Valet av språk kan ses som vägledande men inte komplett. Sammantaget omfattar studien 22 språk.

Nätverket representeras av följande språk: holländska, frisiska, grekiska, lettiska, litauiska, polska och svenska. Alla dessa, utom frisiska, finns på Europeiska kommissionens lista av 24 officiella språk. Bland de extra språk som valdes ut för en fördjupad undersökning var: danska, estniska, latgaliska och walesiska. På grund av kompetenser hos partners i LangOER, lades norska och isländska till, trots att de

inte är med i EU-kommissionens lista över officiella språk. Engelska, tyska och franska representerar större språkgrupper, men har tagits med för att eventuellt lägga till ytterligare en dimension av OER för språk i allmänhet och för flerspråkiga perspektiv.

LangOER syftar till att förbättra språkliga och kulturella komponenter i OER, främja hållbarhet genom återanvändning av OER, tillgodose behov hos beslutsfattare och utbildare, och slutligen att öka medvetenhet om en reell risk för utslagning av mindre utbredda språk i det man kan kalla ett OER landskap. I ett senare skede kommer projektet att erbjuda utbildning för lärare i mindre utbredda språk (fysiska möten och online), samt ta kontakt med intressenter i regionala och minoritetsspråk i avlägsna områden i Europa för att sprida kunskaper och utveckla kompetenser. Rapporten behandlar i huvudsak den bild av OER som framträder och resultaten diskuteras i samband med brister och utmaningar samt föreslår några frågor för vidare utforskning och för fortsatt utveckling av specifik relevans för Open Educational Practices (OEP), öppna utbildningspraktiker, och för beslutsfattare.

Denna studie är i linje med de europeiska kraven på bättre förståelse och breddning av IKT-baserad utbildning. Hur utbildningen kan utvecklas och erbjuda ökad europeisk kompetens och konkurrenskraft, genom att öppna upp utbildningsresurser till största möjliga antal lärande, främjas genom den alleuropeiska [Opening Up Education](#)-initiativet ([Kroes and Vassiliou, 2013](#)). Dessutom har betydande uppmärksamhet ägnats åt utveckling av OER via digitala kanaler inom Europeiska kommissionens [ET 2020](#) Education and Training Strategy, Horizon 2020, de nya [Erasmus+](#) och [Horizon 2020](#)-programmen.

1. Att definiera mindre utbredda språk och OER

För projektet LangOER används följande definition av mindre utbredda språk: Mindre utbredda språk är språk, som antingen talas av ett begränsat antal personer eller domineras av andra mer vanliga språk. Cirka 50 miljoner människor i Europa talar ett minoritetsspråk, vilket motsvarar 10% av Europas befolkning. Många termer används för att hänvisa till "mindre språk" och den språkliga mångfalden i Europa, vilket gör det komplicerat att ge en enda definition. Mindre utbredda språk inkluderar både regionala och minoritetsspråk samt (små) statsspråk. Regionala språk och minoritetsspråk är traditionellt de som används inom ett visst område medborgare i ett land, som utgör en minoritet av landets befolkning, och som skiljer sig från det officiella eller nationella språket i detta land.

Frisiska till exempel, tillhör kategorin regionala språk och minoritetsspråk, men är ett statligt språk som har en officiell rättslig status i Nederländerna. Latgaliska, är dock inte ett statsspråk men hör till kategorin regionala språk och minoritetsspråk. Detta visar att läget (och juridisk status) av dessa språk kan påverka läget och förekomst av OER.

För nulägesrapporten LangOER antog vi definitionen av OER från Paris OER Deklaration (UNESCO, 2012). OER definieras som: "undervisning, lärande och forskningsmaterial i alla medier, digitala eller på annat sätt, som finns i det offentliga rummet eller har släppts under en öppen licens som inte är förknippad med kostnader, användning, anpassning och delning av andra eller med begränsade restriktioner. Öppna licenser byggs inom den befintliga ramen för immateriella rättigheter enligt definitionen i internationella konventioner och respekterar författarskap av arbetet "(sid. 1).

Enligt denna definition, innebär OER material som är öppna, kan modifieras och ligger under öppen licens. När det gäller konkreta åtgärder och för de första delarna av studien, fokuserade vi inledningsvis på OER som undervisning och lärandematerial som finns i det offentliga rummet eller under öppen licens, öppen för anpassning, utdelning och med inga eller mycket begränsade restriktioner för åtkomst. För att utveckla en förståelse för vad som kunde fokuseras i sökande efter OER i mindre utbredda språk, visade sig en fråga vara avgörande, hur man skiljer OER från andra open accessmaterial. Begrepp som används för att beskriv öppenhet (öppna data, öppen vetenskap, öppen styrning, etc.), ledde till att vi

specifikt registrerade OER som betonar den öppna licensieringskomponenten och vikten av att denna aspekt gjordes explicit. Med andra ord, om uttalande om öppen licens saknas, blir objektet förknippat med upphovsrättslicens. Listan i bilagan utesluter dock inte dessa OER. Anledningen till ett inkluderande perspektiv utgår från en förståelse av OER som en del av det snabbt föränderliga samhällen och öppen licensiering som en del av denna förändring.

2. Metodologi

Situationen för OER för mindre utbredda språk undersöktes i tre steg: 1) en internationell undersökning där experter inom e-lärande utfrågades om sina åsikter om OER, 2) partners i LangOER samråd undersökte OER-initiativ i sina respektive språk, och 3) genom kontakt med nyckelpersoner. Dessutom har uppgifter om användbart material och texter samlats online i [Diigo](#) och [Mendeley](#). Informationsutbyte genom social bookmarking och sociala referenser framkom också som värdefulla informationskällor för studien. I utredningen Unescos definition av OER användes ett ramverk för kvalitet av Atenas & Havemann (2013) där de identifierar ett antal centrala indikatorer såsom författarskap, stöd i sociala medier och öppen licensiering, faktorer som anses viktiga för användning i OEP och mycket relevant för policyutveckling.

Undersökningen integrerade viktiga bidrag från alla partners under våren 2014 i undersökande delprojekt, samt deltagande i fokuserade och återkommande projektmöten med språkexperter (i Adobe Connect), och möte med språkexperter från Wales och Estland under [OpenEdWeek](#) (14 mars 2014). Dessutom presenterade projektet resultat vid [ICDEs internationella workshop](#) i Oslo (28 April, 2014). En workshop hölls också vid [EFQUEL Innovation Forum and International LINQ conference](#) på Kreta (9 maj, [Slideshare](#)), med syfte att rama in kvalitetsindikatorer för flerspråkiga öppna digitala läresurser, tillsammans med EFQUEL för att sprida resultat och insikter som nåtts.

För att dra nytta av och bygga vidare på befintlig kunskap om OER och större samlingar av OER (Repositories of OER), har följande nationella och internationella experter kontaktats via en undersökning online: Paul Kelly, Jean-Louis Maxim, Robert Schuwer, Tian Belawati, Leo Højsholt-Poulsen, Carina Bossu, Grainne Conole, Jan Pawlowski, Giles Pepler, Tore Hoel, Ronald MacIntyre, Gajaraj Dhanarajan, Aina L. Knudsen samt tre anonyma experter. Dessa experter representerade global expertis inom området pedagogik vid universitet, som konsulter och representanter för internationella OER-nätverk för öppen undervisning och distansundervisning. Förutom allmänna frågor om ROER, metaanalyser, studier och inventeringar av ROER, behandlades viktiga frågorna som förekomst, tillgång och utveckling av ROER, särskilt för mindre utbredda språk. Vid undersökningen av större samlingar av OER (ROER) ägnades särskild uppmärksamhet åt att finna resurser med ett lingvistiskt perspektiv på mindre utbredda språk samt flerspråkiga resurser. Resultat av denna undersökning av internationella experters kunskaper om OER har integrerats i följande avsnitt.

3. Resultat – en samlad bild

Den samlade bilden av nationella strategier för utveckling av OER som framträder präglas av mångfald; incitament för initiativ och med tydliga kopplingar till ministerier och nationella utbildningsorgan håller på att diskuteras i termer av konkreta handlingar t.ex. i Grekland, Wales och Katalonien. Nederländerna, till exempel, hade [Wikiwijs](#) ett nationellt initiativ, som följts av Massive Open Online kurser (MOOCs), i högre utbildning, inte strikt OER med andra ord. Den samlade bilden visade också att nationella incitament på departement och politisk nivå var mindre tydlig. Vissa nationella strategier är knutna till

exempelvis bloggar, vilket tyder på att engagemang i OER för mindre utbredda språk även drivs av intressegrupper. [Landsrapporter i POERUP-projektet](#) bidrar till förståelsen av mångfald avseende OER-initiativ som tas på nationell nivå och uppdateras kontinuerligt.

Resultaten av vår forskning visar ett varierande landskap för OER för språk. Förekomsten av OER i mindre utbredda språk varierar från språk med en avsevärd mängd OER till språk med få eller inga OER alls. Intrycket ger snarare en bild av enstaka initiativ än incitament för hållbar utveckling. Det finns emellertid goda skäl att aktivt hålla sig aktivt uppdaterad om pågående förändringar, t.ex. genom att följa [POERUPs](#) landsrapporter som kontinuerligt uppdateras och utökas till att omfatta fler språk. Utan en potentiell koppling till policynivå och med ett långsiktigt engagemang och åtagande, riskerar lovande initiativ så småningom att ligga på avvecklade webbplatser, något som inte sällan upptäcktes i studien. Ytterligare undersökningar visade att parallellt med OER finns det också ett stort antal open access-material och onlinematerial som är fritt att använda, men med begränsad tillgång där det ibland krävs medlemskap.

Genom användningen av Unescos definition av OER, visade undersökningen att det som kallas för OER till stor del består av språkläranderesurser inom området OER såsom ordböcker, online-böcker i digitala bibliotek, arkiv, kursmaterial online, ljud och videomaterial, publikationer om OER och resurser inriktade på specifika övningarna av språkkompetenser. Dessa typer av OER exemplifierar de flesta aspekter som krävs av Unescos definition. De är dock ofta mindre öppna för modifiering, dvs inte öppna för andras ändringar. OER för mindre utbredda språk är mycket ovanliga. En förklaring till denna brist på flexibilitet är att även om själva begreppet öppna utbildningsresurser är populära bland lärare, uppfattas det av förlagsbranschen som ett hot för att läsning av böcker och speciellt för publicering av läroböcker (Sliwowski & Grodecka, 2013). Detta är särskilt tydligt i isländska där en utgivare dominerar utbudet av skolböcker. Ett exempel på statlig inblandning är den isländska [Námsgagnastofnun](#), [Nationellt centrum för utbildningsmaterial](#) (NCEM); som är knutet till Ministeriet för kultur och utbildning; material är gratis och nära kopplat till den nationella läroplanen.

I vissa mindre utbredda språken, finns det några stora OER i repositorer som utvecklats för att vara värd för ett stort antal användare och OER. Så är fallet till exempel med repositorer i estniska och svenska. I Estland har [HITSA](#) 4500 poster, [Koolielu](#) har 7500 poster, och i Sverige har [Lektion.se](#) över 208 000 medlemmar (juni 2014). Inlägg och antalet medlemmar visar hur två olika dimensioner används för att visa engagemang, men vad de innebär i konkreta termer är mindre enkelt att utläsa. De olika sätten att visa engagemang genom att ange antalet poster och medlemmar, pekar på en annan aspekt i behov av ytterligare klargöranden för att kunna rama in OER. Det finns också flerspråkiga digitala samlingar med ett stort antal språk, till exempel [LeMill](#) (med uppgift om 87 språk). Vissa språk, exempelvis Welsh, har en historia av att främja språket genom många aktörers initiativ, [Open University](#) som ett exempel. [Gaelic4Parents](#) exemplifierar en annan strategi genom att direkt vända sig till barn och deras föräldrar för att stödja det gaeliska språket, trots att det inte ingår i den bifogade förteckningen.

Sökningen styrdes av särskilt fokus på följande kriterier; öppen licensiering eller tillgänglighet genom en offentlig sajt, obegränsad delning, anpassning och återanvändning, och med utvärdering genom peer review. Resurser som inte uttryckligen anges som öppet licensierade, har exkluderats i rapporten. De har dock tagits med i bilagan, för att visa OER-landskapet, där processen med öppen licensiering är en pågående diskussion och del av fortsatt utveckling.

4. Luckor och utmaningar

En närmare granskning av resurserna visar att repositorierna i stor utsträckning representeras av länkar som pekar på arkiv i mediabibliotek (audiovisuella), muséer och repositorer med foton, bilder, filmer, TV-program och audiofiler liksom bibliotek och e-böcker online. Andra vanliga resurstyper är informationssajter med fokus på OER-rörelsens ämnen, öppen åtkomst, förklaringar och exempel på praktiker inom open education samt onlineföreläsningar t ex om copyrightfrågor men också uppsatser och artiklar om OER som är tillgängliga att ladda ner.

Bilden av OER i mindre utbredda språk indikerar att flera frågor av betydelse för tillämpning bland utövare och utveckling, förtjänar ökad uppmärksamhet om OER ska kunna bidra till ett mera diversifierat kulturellt- och lingvistiskt landskap. För att driva området framåt måste vi utveckla en gemensam förståelse för både innebörden av OER och deras betydelse för mindre utbredda språk. Dessutom skulle utbildare, utbildningsledare och skapare av styrdokument ha en större inverkan om man deltar i gemensamt utvecklingsarbete. Några nyckelfrågor diskuteras i korthet i följande stycken såsom problemområden som kräver ökad uppmärksamhet.

Hur rama in mindre utbredda språk?

Mindre utbredda språk uppvisar en splittrad bild beroende på skillnader i en rad olika parametrar såsom demografi, styrdokument, kultur, IT-spridning och IT-kultur liksom utbildningssystem för att nämna några. Detta pekar på ett behov av att förstå att delar av denna bild är beroende av sitt sammanhang. Med andra ord är det mycket viktigt att vara medveten om kontext för OER och att undvika alltför ytliga jämförelser. Mindre utbredda språk är inte nödvändigtvis kopplade till begränsad användning av OER. Det finns också exempel på det motsatta förhållandet i form av katalanska och walesiska, två europeiska regionala språk. Det visade sig även att språken i mindre nationer kan vara väl representerade trots en begränsad investeringsförmåga och liten en folkmängd. Exempel på detta är estniska och svenska.

Styrdokumentens roll

OER tenderar att inkluderas i den övergripande agendan för OE med implicita antaganden om OER för språk. Med få undantag tycks kopplingar till språklärande, speciellt för mindre utbredda språk, vara mer sällsynta än vad som antogs när LangOER-undersökningen startade. Bilden som framträdde pekar på OER potential för språklärande och är särskilt tydlig när det gäller mindre utbredda språk som stöds på nationell nivå. Helhetsbilden visar dock brister i investeringar i styrdokument och på departementsnivå. Det finns dock några exempel på mindre utbredda språk som särskiljer sig genom styrdokument på nationell nivå. Både [Wikiwijs](#) i Holland (tidigare) och [KlasCement](#) som en del av den flamländska regeringens satsning, belyser hur grundläggande styrdokument är för utvecklingen av OER, deras kvalitet och hållbarhet. Den norska digital läraren, [NDLA](#), kan exemplifiera ett nationellt kommunalt initiativ, som erbjuder OER på gymnasienivå.

OER fulla potential - Kvalitet hos repositorer

Det finns flera nyckelaspekter av relevans för användning av OER. Vad som måste tacklas är horisontella nyckelfrågor som rör kvalitetssäkring, utformade som ett teoretiskt framework som Atenas och Havermann föreslog (2013) i syfte att fånga in tio kvalitetssäkringsindikatorer för "design, utveckling och införande" (sid. 23) av OER-repositorier (ROER). Baserat på analysen av kvalitetsindikatorer hos 80 ROER som representerar världsregioner, identifierade Atenas och Havermann nyckelaspekter för att undersöka kvalitet. Bland de mest frekventa var nyckelord (93,75%) medan indikatorer som uppvisade (tillgängliga) resurser (30%), gav stöd för flerspråkighet (30%) och källkod (27,5%) var mindre vanliga. Öppen

licensiering förekom bara i hälften av undersökta ROER. I ett europeiskt perspektiv är siffrorna ännu lägre. Förutom att definiera och argumentera för indikatorer, som behövs för kvalitetssäkring, pekar bristen på dessa nyckelaspekter på begränsningar och hinder för utveckling och genomförande. Trots att LangOERs nulägesrapport presenterar resultat som bygger på utforskning av internet, bekräftar den behovet av att integrera ett mer bearbetad och systematiskt sätt att närma sig kvalitetsindikatorer.

Tillgång och sammanhang

Vad befanns vara en språklig barriär i detta avseende var begränsad tillgång till OER, t.ex. när de var kopplade till utbildningssystemet och anslutning till en skola krävdes. Enspråkiga OER kan utgöra ett annat hinder för språklärande om de inte till helt behärskar målspråket. Dessutom, om de saknar tydliga pedagogiska riktlinjer och scenarier kan detta ha en negativ effekt på elevens autonomi. Ett sätt att hantera detta är att öka användningen av OER genom att integrera dem i lärandescenarier. Det innebär att det sammanhang i vilket OER används är också en del av utmaningen (Wiley, m. fl., 2004).

Flerspråkighet

Förutom enspråkiga repositorer i studiens målspråk är det viktigt att också nämna flerspråkiga. Exempel inkluderar [HITSA](#) och [Koolielu](#), två estniska flerspråkiga repositorer, [LORO](#) som drivs av Open University, Language Box som drivs av University of Southampton, [Temoa](#), ett repositorium med fler än tio språk och som drivs av Virtual University of Tecnológico de Monterrey System, ett OER-metadatarепositorium, [Learning Resource Exchange](#) som drivs av europeiska skolnätet och UNESCO:s IITE [Open Education Resources Gateway](#). I USA samverkar flera Language Resource Centers (LRCs) i en unik [portal](#) som innehåller OER på flera språk och med Center for Open Educational Resources & Language Learning ([COERLL](#)) från University of Texas, som haft en ledande roll inom OER under de sista tio åren. Alla dessa exempel visar på värdet av OER ur ett globalt perspektiv.

Lärarperspektiv

Språkpedagoger, och speciellt pedagoger i mindre utbredda språk, är yrkesutövare med expertis inom pedagogisk design vilket har stor betydelse i utvecklingen av OER med språksyfte. En effektiv väg framåt är att vara särskilt uppmärksam för öppna utbildningspraktiker. För att tackla denna fråga föreslås gemensamma ansträngningar från olika perspektiv, dvs att dra nytta av expertis och erfarenhet, som en produktiv väg framåt. Pedagogers engagemang är grundläggande för att garantera hållbarhet och kvalitet inom OEP i språk och även lärare i mindre utbredda språk, är proffs med expertis inom pedagogisk utformning, av stor betydelse för att utveckla kvalitets OER för språkändamål. Lärarnas engagemang är avgörande för att säkerställa hållbarhet och kvalitet avseende OEP.

Öppen utbildningspraktik

Ur ett lingvistiskt perspektiv föreslås här att det finns ett behov av att på nytt ta upp frågan om vad att lära sig, och använda, ett språk betyder för dagens medborgare. De flesta av de OER för mindre använda språk, som identifierats och undersökts, karakteriserades av sin statiska natur snarare än att vara öppna för anpassning och nyskapande. En del av ett bredare perspektiv kan vara att på nytt ta upp Wileys diskussion rörande [Access Compromise and the 5th R](#), uttryckt i termer som: behålla, återanvända, revidera, blanda och sprida på nytt, för att bidra till diskussionen om vad OER innebär.

Den bild av OER som framträder, återspeglar en mer traditionell syn på användning av språk som motsats till en ökande digitalt medierad global värld i ständig förändring. Det finns ett behov av att dra full nytta av aktuell utveckling, som t ex crowdsourcing, peer review och rekommendationssystem, som förbättrar användarens engagemang och länkar till dagens deltagandekulturer online.

5. Förslag till fortsatt undersökning

Framtida utveckling av mindre utbredda språk diskuteras i denna rapport som en del av vardagen och inte som begränsat till nationella läroplaner och användning av språk i institutionella sammanhang som separata verksamheter. Snarare tvärtom pekar övergripande verksamhet för undervisning och lärande av mindre utbredda språk, som redovisats och diskuterats i denna rapport, på en avsaknad av pedagogisk design som en naturlig del av flera kvalitetsaspekter. Tillgång till OER uppfattas ofta som problematisk och tidskrävande. Det finns några implicita antaganden kopplade till OER, och med effekterna av OER som givna, och genom dessa förgivettaganden utesluts viktiga aspekter som pedagogiska frågor om språklärande och didaktiska frågor i specifika termer, och behovet av utveckling som kan bemöta kontextuella och läroplansfrågor.

Det finns flera frågor som förtjänar fördjupade studier då den studie som redovisas här, har begränsats till att omfatta mindre utbredda språk. Här föreslås några tentativa: kvalitetsaspekter för OER och hur de kan integreras med policydokument och lärarutbildning, öppet lärande/utbildningspraktik och Wileys 5RS mål; snabb utveckling av digital teknik och vad detta innebär för OER och mindre utbredda språk, närmare bestämt i fråga om metadata och plattform interoperabilitet, sökbarhet och tillgänglighet.

6. Introducerande bibliografi

Se några förslag till vägledande referenser nedanför. Denna korta studie kan inte göra området rättvisa, men bjuda in till fortsatt dialog. Vi bjuder in våra läsare att hålla er uppdaterade (och få kontakt med oss genom) genom våra sociala nätverk Diigo och Mendeley för en komplett lista av bibliografi och länkar.

Alla hyperlänkar i texten är daterade 30 Juni, 2014.

Atenas, J., & Havemann, L. (2013). [Quality assurance in the open: an evaluation of OER repositories](#). *INNOQUAL*, 2, 22–3.

Falconer, I., McGill, L., Littlejohn, A., & Boursinou, E. (2013). [Overview and Analysis of Practices with Open Educational Resources in Adult Education in Europe](#). Seville: JRC/IPTS, European Commission.

Johnson, L., Adams Becker, S., Estrada, V., & Freeman, A. (2014). [NMC Horizon Report: 2014 Higher Education Edition](#). Austin, Texas: The New Media Consortium.

POERUP project (2014). [Country reports](#).

Śliwowski, K., & Grodecka, K. (2013). [Open Educational Resources in Poland: Challenges and Opportunities](#). UNESCO: Moscow.

UNESCO (2012). [2012 Paris OER Declaration](#). World OER Congress, Paris, June 2012.

Wiley, D., Waters, S. H., Dawson, D., Lambert, B., Barclay, M., & Wade, D. (2004) "[Overcoming the limitations of learning objects](#)" *Journal of Educational Multimedia and Hypermedia* 13(4).

Wiley, D. (2014). [Iterating towards openness](#). The Access Compromise and the 5th R.